

HIPPOCRATES, 75

spiritum rapi : Sed silicium alcali
quia constans in igne, potius cum
adiuncto in vitrum verti.

*Alcali volatile quomodo ab ani-
mali & eorum partibus se-
paretur. Cap. 12.*

Dixi in examine aquæ Mindereri sudorem à naturali pro-
tochimico, salsum fieri, sicut etiam
omnia alia composita ex acido &
alcali constare, ipsa vrina non ex-
cepta: probatur hac mechanica.

Accipe lixiuium istud, in quo
sordida indusia fuerint solummo-
do macerata, & abluta (non co-
ctum, neque calefactum) hoc li-
xiuium inde phiolæ longi & stri-
cti colli & æqualis, appone alem-
bicum negligenter saltem, & in
digestionis calore loca, & vide-
bis ascendere alcali sudoris odore,
& sapore simile illi, quod ex vrina
non putrefacta sublimatur.

Hoc alcali non separatur à su-
dore, quem salsum ostendi, nisi
eius sapor diuidatur, qui constat ex
acido & alcali ambobus volatili-
bus, sicut in aqua Mindereri non
solum, sed vbique ostendi. Lixi-
uium igitur fixum est alcali & li-
quidum, quod sicut à proprietate

*Sudorem
voco aut
insensibili-
ter trans-
piratē aut
ablutum,
hic perinde
est, unde
dicitur
quod non
facit sudor
prestat id
tenuis odor*

*Alcali su-
doris*

vacuum est, & acida sorbet, sic & hic acidam sudoris partem, & ideo alcali fugax ab acido diuisum altum petit, & frigidum locum.

*Sudor sal-
sus & pin-
guis.*

Sudorem falsum, volatilem & pinguem, & propterea penetrantem & resoluentem obseruavi iter faciens currilibus equis (quos postquam vocant) & licet crura defendi ocreis ex selectissimo corio confutis, & cera perunctis, neque pluuiam, neque aquam admittentibus, equorum tamen sudor vaporis modo exhalans eas penetrauerat, ita etiam euenisse notavi magnæ conditionis comitibus. Ad euitandum autem huiusmodi incommodum, vnguentum excogitavi instar vernicis, quod alias aquis fortibus resistit: tunc in secundo itinere minus quidem incommodi primis diebus sensi: subsequentibus verò sudor non solum vernicem penetrauerat, sed quam partem vapor tetigerat, plane dissoluerat. Hinc didici sudorem ob id à natura falsum esse debere, vt resolveret sordes in viuentibus hinc inde coagulum suscipientes.

Vernix

Ne autem quid omittatur in gratiam viatorum, & iter facientium, priusquam progrediar, describam supra nominatam vernicem, quæ

HIPPOCRATES. 77

quæ sic paratur .

Oleum lini coquitur in cupreo vase donec ex libra 12. vnciarū remaneant circiter 5. vnciæ, Recipe huius partem vnam & duas partes lixiij ordinarij non fortis , misce & ad ignem calefac , sic linimen acquirit lactis formam, quo adhuc fumante & calido cum penicillo ocreæ 3. vel ad summum quater obliniri debent. Facile admodum est, sed iter facientibus nihil commodius .

Quomodo autem omnium animalium sudor , & quicquid in sēsibilibiter exhalat & expirat, imò id ex quo animal constat falsedinem acquirat, non nihil dilucidius explanabo solius salis viperini gratia. Huius inuentorem me esse profiteor, vt vt crepent illa momo: Et licet propter paruum lucellum in hoc teatro multi homines imperiti, homines naturæ instrumentorum & Hippocraticæ scientiæ rudes , ignauique confederint , qui non sine nominis mei detrimento, nescio quid improuidis & inexpertis obtruderint , sciant tamen lectores me ante Clauis(vbi integer habetur processus) publicationem, nulli mortalium clarò sermone exposuisse ; in cuius confirmatio-

nem addam sequentem amicam
Epistolam .

*Natura & artis Hermetica
studiofissimo*

*Ottoni Tachenio Marcus Aure-
lius Seuerinus rem bene
agere .*

Epistola

QVam benevolentæ tuæ, ante
hac habui fiduciam, eam
mihi presentem re ipsa comperi.
Quapropter & falis tui viperini
desiderio meo vix significato, con-
tinuo satisfacisti: de quo, quam
plurimas, humanitati tuæ gratias
ago. O vtinam, si liberet forte for-
tuna vadosam Hadriam cum flo-
rentissima Parthenope comutare,
non equidem ab re & emolu-
mento tuo putarim. Accedit quod
lectissima Matrona, quam cali-
gantem Neapoli visitasti, ab ea te
die semper auit ab instituta tua pe-
regrinatione præceptum. Quo-
niam verò vipereum mihi donum
tradidisti, & vipereum ipse red-
dam: volumen inquam, de viperæ
natura, veneno, medicina Patavi-
nis à me formis editum, quod à
magnifico Typorum magistro
Paulo Frambotto, meis his osten-
sis

HIPPOCRATES. 79

sis literis quæsis meo nomine. Impertiet autem liberius, si quidem observationes multæ frugis, quam ex usu viperino feceris diu, communicaturus, te receperis, correctori clarissimo Iohanni Rhodio amico meo spectatissimo, qui si res ferat, addere valebit operis calci. Utinam autem & aliquam præparationem salis viperei descriptionem coagmentare de tuo possis. Salis ego volatilis apparatus, ex Iohanne Vepfero posui, quam quantum ipse probes, indicato, & me cæterum ve hementius deinceps amato, qui te non obscure colo, ac Neapoli, si quid aliud exopto, sed quam, aut quando eius mihi felicitatis spem exhibes? nequè enim hæc tua foret infructuosa seges. Optime vale: Neapoli idibus Maij Anno 1650.

Salutare te iubet illustrissima Matrona, Capicij Regentis vxor, cui viperinum ad iumentum obtulisti.

Sed ad quid Doctorum virorum testimonia adduco? Scriptum præsens satis denotat eiusmodi salcum omnibus requisitis eius ne quidem per somnium ante meremformatori in mentem venisse, posse proprijs eius literis ad me

D 4 datis

datis ostendere, nisi honori eius parcerem, & nisi alia quam hactenus naturæ & artis fundamenta produxerit ad huius salis cognitionem nunquam perueniet: Et non solum ille, sed ne quidem alij quicquid insolenter, ambitiose, glorioso & vano sermone iactitent.

*Alcali
sanguinis
volatile
purum
mercuriū
precipitat
candidum*

Digressus eram ab alcali separatione. Dictis itaque adiungendum quod sicut utina & sudor, sic & sanguis cum adhuc calet potest lixiuio commisceri, & inde sublimari alcali. Cum vero idem sanguis absque lixiuio exsiccatu igne valido ex retorta distillatur, tunc in capite mortuo relinquit multum salis aliquanulum fixi. Volatile alcali precipitat mercurium ex sæpius nominata solutione in album puluerem: sal vero minime. Hinc liquet, nisi per lixiuiale & fixum alcali acidum ex sanguine combibatur; alcali volatile sanguinis propriam aciditatem quoque volatilem arripit, & in ignis regimine fixantur in salsum, ut hæc mechanica demonstrat.

Ne autem noua veritas nouum mihi odium pariat, operæ prætium esse puto, priusquam progrediar, etiam ostendere huius salis fundamenta Hippocratem non latuisse:

HIPPOCRATES. 81

is enim in aureis istis libellis de
dieta dicit.

*Const. tuuntur quidem tum ani-
mantia alia omnia tum homo ipse
ex duobus differentibus quidem fa-
cultate concordibus vero & com-
modis vsu IGNE & AQVA. Hac
ambo sufficientia sunt, tum alijs
omnibus, tum mutuo sibi ipsis, v-
trumque vero seorsim neque sibi
ipsi, neque vlli alteri sufficiens est.
Hac ille.*

Has duas facultates IGNEM &
AQVAM adduxit Philosophus &
doctor meus in quorum sinu om-
nia illa continentur, quæcunque
necessaria sint ad generationem &
transmutationem absoluendam.

Subdit autem paulo post,
IGNEM hunc non esse culina-
rium sed ex multo nobiliore fa-
milia: dum sic loquitur: *Homo fru-
mentum tundit, lauat, molit, &
ubi igne coxit, vitur & forti qui-
dem IGNE in corpore non consti-
tur; verum MOLLI ac LEN-
TO. Quis autem fit mollis ignis
in rebus omnibus in progressu ap-
parebit, vide etiam cap. 9. Clavis.*

*Cum ego
me reduxi
ad princi-
pia natura
lia cognoui
tunc ar-
tem esse ve-
ram ait A-
uicenna*

*Qua nul-
lus expla-
nare ten-
tauit ea
qualia sine
demonstra-
bo. Hip.*

Acidum occultum fit manifestum.

Cap. 13.

*Acidum
Hippocr.
vocat ignē
& sibi soli
non suffi-
cit : hinc
appetitus
alimenta-
rium, qua
alcalia sūt
vs appare-
bit.*

SAno in ventriculo habitat aci-
dum volatile nunquam defi-
ciens, cuius beneficio alimenta,
quæ omnia nullo excepto alcali
volatili sunt referta (vt paulo post
ostendam) in chilum vel succum
primo acescentem & paulatim in
falsum id est maturum vertuntur,
& transmutantur : Hoc acidum
habeatne ventriculus ex se, aut
aliunde, non est huius loci, alibi ta-
men satis lucidè indigitabo : hoc
loco satis est, vt aciditatem ad ocu-
lum demonstrem, primo autorita-
te & deinde experientia.

*Hippocrates inquit : 6. Ap. 1. in
longis leuitatibus intestinorum sē
ruētus acidi superveniant, qui
prius non erant bonum : Quia ni-
mirum redijt stomacho aciditas,
qua cibus in chilam vel succum
vitalem transmutatur, tunc ne-
cessario redit etiam sanitas. Hinc
falsaturæ omnes atque ciborum
condimenta ad acuendum appeti-
tum acida sunt, vt succus citri, gra-
nati, auranti, omphacii, tartarus,
pampina vitis & similia, quæ ta-
men*